

Α΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ανάπτυξη του Ιαματικού Τουρισμού και του Θερμαλισμού, Ρυθμίσεις θεμάτων τουριστικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις»

I. Με το υπό ψήφιση Νοσχ συστηματοποιείται η νομοθεσία για τους ιαματικούς φυσικούς πόρους και οργανώνεται η διαχείρισή της. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 Νοσχ, οι ιαματικοί φυσικοί πόροι, δηλαδή οι ιαματικές πηγές, τα ιαματικά νερά και αέρια, οι ιαματικοί πηλοί, αποτελούν κοινό αγαθό και ανήκουν στο Δημόσιο που τους προστατεύει και διαχειρίζεται. Οι ιαματικοί φυσικοί πόροι εντάσσονται, έτσι, στην κατηγορία των κοινόχρηστων πραγμάτων (967 ΑΚ), τα οποία ανήκουν, κατ' αρχήν, στο Δημόσιο (968 ΑΚ). Προβλέπεται, επίσης, ότι σε κοινόχρηστα πράγματα μπορούν να αποκτηθούν, με παραχώρηση της αρχής, ιδιαίτερα δικαιώματα, εφόσον με αυτά εξυπηρετείται ή δεν αναιρείται η κοινή χρήση (970 ΑΚ). Εξ άλλου, το άρθρο 969 ΑΚ καθιερώνει, σε περίπτωση συγκρούσεως, ορισμένη σειρά σε όσους δικαιούνται να χρησιμοποιούν κοινόχρηστο νερό: προηγείται η σπουδαιότερη χρήση για την κοινή ωφέλεια, ακολουθεί η χρήση που προάγει την κοινωνική οικονομία και, εν συνεχεία, εκτιμώνται η αρχαιότερη χρήση, η χρήση για επιτόπια επιχείρηση και, τέλος, η χρήση προς όφελος του παροχθίου.

II. Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 1 Νοσχ, επιτρέπεται η ανάθεση της αξιοποίησης των ιαματικών φυσικών πόρων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου με παραχώρηση της χρήσης τους ύστερα από σύμβαση που καταρτίζεται μεταξύ του Δημοσίου και του παραχωρησιούχου. Στην ίδια διάταξη προβλέπεται και το περιεχόμενο αυτής της συμβάσεως, χωρίς, όμως, να επιβάλλεται ο έγγραφος τύπος της. Βεβαίως, η σύμβαση αυτή θα καταρτίζεται κατ' ανάγκη εγγράφως. Αν, όμως, δεν απαιτείται το έγγραφο ως συστατικός τύπος για την έγκυρη σύναψή της, το έγγραφο αυ-

2

τό θα έχει αποδεικτικό μόνο χαρακτήρα. Εφόσον, όμως, με τη σύμβαση αυτή παραχωρούνται δικαιώματα του Δημοσίου επί κοινόχρηστων πραγμάτων, θα μπορούσε, ίσως, να υποτεθεί, ότι η αυστηρότητα του έγγραφου τύπου για την έγκυρη κατάρτισή της συνάδει περισσότερο προς τη φύση και το περιεχόμενό της. Αν η σκέψη αυτή αντιστοιχεί πράγματι στη νομοθετική πρόθεση, τότε θα ενδεικνυόταν να προστεθεί ο όρος «έγγραφη» πριν από τον όρο «σύμβαση» στο β' εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 7 Νσχ.

III. Σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 1 Νσχ, η προστασία των αναγνωρισμένων ιαματικών πηγών και φυσικών πόρων «αποτελεί ευθύνη της πολιτείας και υποχρέωση των πολιτών». Η εν γένει ανάμιξη των πολιτών στην προστασία των ιαματικών φυσικών πόρων προκύπτει από τον χαρακτηρισμό τους ως κοινόχρηστων πραγμάτων. Η χρήση του όρου «υποχρέωση» θα μπορούσε, πάντως, να θεωρηθεί ότι αντιστοιχεί σε «δικαίωμα» των πολιτών να προστατεύουν αυτούς τους φυσικούς πόρους. Ένα τέτοιο «δικαίωμα» θα μπορούσε μάλιστα ερμηνευτικώς να φθάσει μέχρι το σημείο να νομιμοποιεί δικονομικώς κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη να ασκεί ένδικα βοηθήματα, λ.χ. μια αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, σε περίπτωση που, π.χ., το φυσικό ή νομικό πρόσωπο παραβιάζει τη σύμβαση, δυνάμει της οποίας του παραχωρήθηκε η αξιοποίηση των φυσικών πόρων. Αν δεν αντιστοιχεί στις προθέσεις του νομοθέτη η καθιέρωση τέτοιας ευρείας δυνατότητας υπέρ των πολιτών για την προστασία των φυσικών πόρων, θα ενδεικνυόταν να απαλειφθεί όρος «υποχρέωση», για να μην δημιουργηθούν αντίστοιχα ζητήματα.

Αθήνα, 26 Ιανουαρίου 2004

Ο εισηγητής
Στέλιος Ν. Κουσουλής
Επικ. καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών
Προϊστάμενος του Α' Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ο Προϊστάμενος της Α' Διεύθυνσης
Αντώνης Παντελής
Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών